

Talousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta sekä eräiksi muiksi laeiksi

Sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta sekä eräiksi muiksi laeiksi (HE 31/2016 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava sosiaali- ja terveysvaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- ylimatemaatikko Mikko Kuusela, sosiaali- ja terveysministeriö
- finanssineuvos Urpo Hautala, valtiovarainministeriö
- johdon neuvonantaja Erkki Rajaniemi, Finanssivalvonta
- johtava asiantuntija Inna Aaltonen, Finanssialan Keskusliitto ry
- asiantuntija Samppa Koskela, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry
- johtaja Minna Lehmuskero, Työeläkevakuuttajat TELA ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- Eläkesäätiöyhdistys — ESY ry
- Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- Suomen Yrittäjät ry

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Riski- ja vakavaraisuusarvio. Hallituksen esityksessä ehdotetaan työeläkelaitoksille velvollisuutta laatia riski- ja vakavaraisuusarvio. Arvion olisi katettava kaikki olennaiset riskit ja sitä tulisi päivittää säännöllisesti sekä aina tarvittaessa. Riskiarvio tulisi osaksi työeläkeyhtiöiden strategista päätöksentekoa.

Riskienhallintajärjestelmien on tarkoitus tunnistaa, arvioida ja rajoittaa erilaisia eläkelaitosten toimintaan vaikuttavia tekijöitä, joille laitos voi tai on voinut altistua. Tavoitteena on kyetä entis-

Valiokunnan lausunto TaVL 10/2016 vp

tä paremmin varautumaan erilaisten sijoitusinstrumenttien riskeihin ja tuoton kehitykseen. Tämä on tärkeää eläkejärjestelmämme vakauden kannalta, mutta myös sektorin kansantaloudellisen merkityksen vuoksi. Käsillä olevan hallituksen esityksen tavoitteena on kokonaisvaltaisempi ja nykyistä pidemmän aikajänteen riski- ja vakavaraisuusarviointi. Talousvaliokunta katsoo, että ehdotetut muutokset ovat tarkoituksenmukaisia, ja pitää tärkeänä, että riskienhallintaa koskevia säännöksiä kootaan yhteen ja kehitetään edelleen lainsäädännöllisen viitekehyksen selkeyttämiseksi.

Ehdotettu uusi sääntely korostaisi työeläkevakuuttajien hallitusten vastuuta. Talousvaliokunta on aikaisemmassa kannanotossaan (TaVL 47/2014 vp — HE 279/2014 vp) todennut, että sääntelyssä voisi selkeämmin painottua hallituksen kokonaisvastuu sijoitustoiminnasta. Samassa yhteydessä valiokunta on korostanut myös yhtiöiden oman ennakoivan riskienhallinnan ja sisäisten menettelytapojen kehittämistarvetta. Talousvaliokunta pitää nyt ehdotettua sääntelyä oikeasuuntaisena myös tältä osin.

Vieraan pääoman käyttö kiinteistösjoitustoiminnassa. Asunto-osakeyhtiömuotoiset työeläkevakuutusyhtiöiden tytäryhtiöt ovat voineet käyttää vierasta pääomaa kiinteistösjoituksissa 1.1.2015 lukien määräaikaiseksi säädetyn lainsäädännön nojalla. Talousvaliokunta on aikaisemmassa lausunnossaan (TaVL 41/2014 vp — HE 202/2014 vp) suhtautunut tietyin varauksin vieraan pääoman käytön sallimista koskevan säännöksen vaikuttavuuteen, erityisesti määräajan lyhyden vuoksi. Käsillä olevan hallituksen esityksen valiokuntakäsittelyn asiantuntijakuulemisessa on kuitenkin selvitetty, että vieraan pääoman käyttöä koskeva säännös on jo saanut aikaan asuntotuotannon kasvua.

Talousvaliokunta toistaa aikaisemmin esittämänsä kannan, jonka mukaan asunto-osakeyhtiön perustamisen, tonttien kaavoituksen ja hankinnan sekä rakennuskohteiden käynnistämisen vaatiman ajan asettamat reunaehdot vaikuttavat ehdotetun sääntelyn vaikutuksia rajaavasti, ja esimerkiksi pääkaupunkiseudun vuokra-asuntotilanne johtuu ensisijaisesti kaavoitukseen liittyvistä jarruttavista tekijöistä. Asuntomarkkinoiden vääristymien korjaustoimet tulisikin kohdistaa ennen kaikkea maankäytön ongelmakohtiin. Maankäytön sääntely on edelleenkin merkittävin yksittäinen asuntotuotantoon vaikuttava seikka.

Ehdotettu määräajan pidentäminen nähdään joka tapauksessa tarpeellisena, ja valiokunta esittääkin harkittavaksi määräajan pidentämistä hallituksen esityksessä ehdotettua enemmän, esimerkiksi neljällä vuodella. Tässä yhteydessä talousvaliokunta haluaa kiinnittää huomiota lainsäädännön ennakoitavuuteen pitkällä tähtäimellä myös yleisemmällä tasolla. Elinkeinoelämän näkökulmasta säädösympäristön vakaus ja ennakoitavuus ovat keskeisiä päätöksentekoa ohjaavia elementtejä. Tässä katsannossa olisi perusteltua, että ehdotettu säännös olisi voimassa ilman asetettua takarajaa.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSESITYS

Talousvaliokunta esittää,

että sosiaali- ja terveysvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Valiokunnan lausunto TaVL 10/2016 vp

Helsingissä 13.4.2016

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Kaj Turunen ps

jäsen Harry Harkimo kok

jäsen Hannu Hoskonen kesk

jäsen Lauri Ihalainen sd

jäsen Katri Kulmuni kesk

jäsen Markus Lohi kesk

jäsen Martti Mölsä ps

jäsen Kristiina Salonen sd

jäsen Hanna Sarkkinen vas

jäsen Ville Skinnari sd

jäsen Joakim Strand r

jäsen Antero Vartia vihr

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Teija Miller